

यूहन्नाने उँइथेंबै दर्शन

फ्हिबै म्हिः यूहन्ना ।

फ्हिबै त्हेः ई. सं. १० साल, अथवा वि. सं. १४७ सालजरे
फ्हिलै ।

फ्हिबै ताँः ख्रीष्टए फिर विश्वास लब्मेंइ “येशू प्रभुन् ग”
बिमल, छतसि रोमी सरकारइ चमैलाइ दुःख पिंमल । छतमा
यूहन्नाइ चु ताँ फ्हिइ । यूहन्नाए खास ताँ चमैलाइ क्हाँसेंनबै
आशा लल् पिंसि सैं क्हाल् लबर झाइले खै तबै दुःख तलेया
विश्वास लब आपिल्ले छह थोद् बिब् ग ।

विश्वास लब्में बाहेक अरूमैइ आक्होरिगे बिसि यूहन्नाइ
अहानउँइले सैंबैं दर्शनमैए बारेर फ्हिइमुँ । चइ बिल् म्हेबै मुख्य
ताँ चुन् गः डचोए प्रभु येशू ख्रीष्टजी के लमा परमेश्वरजी
खीए ताँन् शत्तुरमैए फिर, बिलन् त्हुमा दुष्टए फिर, ताँन्
सैए फिर युगुलै ट्होगों तइमुँ । झाइले खीए फिर विश्वास
लब्मेंलाइ छारा मु नेरो छारा पृथ्वीबैं थेबै आशिक पिंम्मुँ ।

चु कितबर मुँबै तामैं

शुरुबै ताँ १:१-८

विश्वासीमैए ल्हागिर फ्हिबै फ्हिछ्या डि १:९—३:२२

स्वर्गरि परमेश्वरए मिं क्वेब ४:१-११

छाप डि झोंबैं काउदए फ्हैं ५:१—८:१

बिगुल डि ८:२—११:१९

अजिङगर नेरो आछ्याँबैं खेदो डिहं १२:१—१३:१८

अरू दर्शनमै १४:१—१५:८

परमेश्वरए हिसइ प्लिबै फ्हेला डि १६:१-२१

परमेश्वरए शत्तुरमै ट्होसि नास लब १७:१—२०:१०

आखिरि सजैँ २०:११-१५

छारा मु, छारा पृथ्वी नेरो छारा यरूशलेम २१:१—२२:५

आखिरि ताँ २२:६-२१

1 येशू ख्रीष्टजी उँइमिंबै ताँमें, तारे युनन् तखबै ताँमें खीए के लब्मैइ कहोरिगे बिसि परमेश्वरजी येशूलाइ चु ताँ पिंब् ग । येशूजी खीए सेवा लबै म्हिह यूहन्ना डार खीए स्वर्गदूत कुल्मिसि चु ताँमें बिमिंड ।

2 झाइले यूहन्नाइ ह्नांसइ मोबै ताँन् सैमैँ बिमिंडमुँ, चइ बिमिंबै परमेश्वर उँइले खबै ताँ नेरो येशू ख्रीष्टजी उँइमिंबै क्हाँसेन्बै ताँ चुन् ग ।

3 चु कितब खेमिंबै म्हिइ आशिक योँब्मुँ, झाइले चु कितबबैँ ताँ थेसि चर बिब् धोले छह थोब्मैँइ आशिक योँब्मुँ, तलेबिस्याँ चु ताँन् ताँमें तबै त्हे चेंदोन् खसिन् मुँ ।

११११११११११ १११११११११११११११११ ११ १११११ ११११११११

4 एशिया ह्युलबैँ नाँस डिबैँ बिश्वासीमैने ड यूहन्ना उँइले जय मसीह मुँ ।

क्हेमैँलाइ परमेश्वर, फ्ह डिउलो नेरो येशू ख्रीष्ट उँइले दयाम्हाँया नेरो शान्ति तरिगे । परमेश्वर मुँल, मुँ, लिउँज्यै या युब्मुँ । फ्ह डिउलो खीए राजगद्दिए उँइर मुँ ।*

5 येशू ख्रीष्ट क्हाँसेन्बैँ भर लल् खाबै साक्षि मुँ, सिब उँइले खी ताँन् भन्दा ओंसों सोगों तल, खी पृथ्वीबैँ मुँमेंए क्हे ग ।

प्रभु येशूजी ड्योलाइ म्हाँया लम् । खी सिमिसि खीए को उँइले ड्यो पाप उँइले फ्रेमिंड मुँ ।*

6 खीए परमेश्वर आबाए सेवा लरिगे बिसि येशूजी ड्योलाइ परमेश्वरए मिंर खो पिंबै खेगिमैँ लमिंड मुँ । येशू ख्रीष्टए मिं खोँयोँन् बिलैँ थेब् तरिगे । आमेन, छान् तरिगे ।*

* 1:4 1:4 ०००० ०:१४; दर्शन ४:५

* 1:5 1:5 ००० ००:४; भज ८९:२७

* 1:6

1:6 ०००० ००:६; दर्शन ५:१०

7 इह्योत्ति, येशू न्हांम्स्योर युइन मुं। खीलाइ सैबैं नेरो अरू तांन् म्हिमैंज्यै या खी म्रोंब्मुं। छले खि युरिब् म्रोंमा ह्युलबैं तांन् म्हिमैं न्हूं लसि क्रोब्मुं। आमेन, छान् तरिगे।*

8 “तांन् भन्दा ओंसोंबै नेरो तांन् भन्दा लिउँडबैं डन् ग।* बिसि तोन्दोरि लल् खाँबै परमेश्वरजी बिइमुं, खी मुँल, मुँ, लिउँज्यै या युब्मुं। ग!” *

????????? ?????? ?????????????????? ??????????

9 ड क्हेमैंए आघें यूहन्ना ग। येशूए फिर बिश्वास लबइले क्हेमैंड धोलेन् डज्यैया खैबन् दुःख तलैया डइ सैदिइमुं। येशू ख्रीष्टए बारेर ग्वाइ पिंदै परमेश्वरए ताँ बिप्रबै लमा म्हिमैंड डलाइ मा डचुँडर मुँबै पत्मोस बिबै कौर च्युथेंल।

10 प्रभुए त्हिंडर† पबित्र प्न्हजी डलाइ प्लिंड। च्हमा डए लिउँड थुतुरुल् धों तबै कैड,

11 “क्हिइ म्रोंबै ताँ कितबर प्हिसि नाँस डिबैं एफिसस, स्मुर्ना, पर्गामम, थिआटीरा, सार्डिस, फिलाडेल्फिया नेरो लाउडिकिया बिबै नाँसबैं बिश्वासीलाइ पिमिन् बिब डइ थेइ।”

12 डने पोंब खाब् मुँगे बिसि ड लिग्याँ तोइ इह्योमा डइ माराए पानस डिउलो म्रोंड।

13 च पानसए म्हांजोर म्हिए च्ह धों ब्योंबै म्हि म्नि म्रोंड। खीजी प्हले समान् युल्ले क्वें खिल, धै खीए तिरै या माराए फित्ता मुँल।*

14 खीए क्र पै, अथवा किलं धोले फोस्रे ब्योंब मुँल। झाइले खीए मि मिए राब धों तब् मुँल।*

* 1:7 1:7 000 0:१३; मत्ती २४:३०; मर्क १३:२६; लूक २१:२७; १ थेस ४:१७; जक १२:१०; यूह १९:३४,३७; मत्ती २४:३० * 1:8 1:8 00000 00000 00000000 0000 000000 0000000000 000 0 00000 00000000, अल्फा नेरो ओमेगा। चमें ओंसोंबै नेरो आखिरि अक्षर ग। * 1:8 1:8 00000 00:१३; प्रस ३:१४ † 1:10 1:10 000000 00000000 000000 * 1:13 1:13 000 0:१३; दान १०:५ * 1:14 1:14 000 0:९; १०:६

राजगद्विर् कहुँल् योब् धोलेन् दहोबै म्हि या डने बालुन् कहुँल् योब्म् ।

22 “पबित्र प्ल्हजी बिश्वासीमैने बिबै तां न्ह मुँब्मैइ छेनाले थेरिगे ।”

4

?????????? ?????????????? ??? ?????

1 च लिउँइ डइ धबै दर्शनर स्वर्गबै म्रा थोथेब् म्रोइ । धै डइ ओसों थेबै कैइ “छुइ कैंडो खो, डइ क्हिलाइ तारे लिउँइ तबै तामें उँइमिंस्यो” बिबै बिगुलए कै डइ थेइ ।

2 च तोंदोंन् पबित्र प्ल्हजी ड प्लियाइ, धै स्वर्गर राजगद्वि म्नि मुँल्, चर परमेश्वर कहुँरिल ।

3 स्त्रीए लि बिल्लौर नेरो लालमणि धोले टल्कदिब् मुँल् । राजगद्विए कारग्युले पिंग्या रडबै पन्ना धो तबै ह्यागों मुँल् ।*

4 च राजगद्विए कारग्यु डिहस्यु से प्लि ठिमै मुँल् । च ठिमैए फिर कहुँबै डिहस्युसे प्लि चिब्मैइ माराए मुकुट कुसि फोस्रे ब्योबै क्वें खिल ।

5 च राजगद्विउँइले काम्लि तिम्लि धोबै चारबै बत्तिमै म्रोमल धै मु इहेबै कैमै थेमल । च राजगद्विए उँइरि मि लुब् धोबै बत्ति डि मुँल् । च बत्तिमै परमेश्वरए प्ल्ह डि मुँल् ।*

6 च राजगद्विए उँइर सिसा धोबै टल्कदिबै मा डचुँइ धो तबै सै मुँल् ।*

राजगद्विए कारग्युले सो प्ल्याबै सैमै प्लि मुँल् । चए ज्यु तिगोंन् मि-मि मुँल् ।

* 4:3 4:2-3 00:२६-२८; १०:१ * 4:5 4:5 0000 00:१६; दर्शन १:४; ८:५; ११:१९; १६:१८; इज १:१३; जक ४:२ * 4:6 4:6 00 0:२२

7 च सो ष्याबै सैमै षि सिंह धों ब्योब् मुँल । षि क्ल्या भारा धों ब्योब् मुँल । षि म्हि धों ब्योब् मुँल । झाइले षि षुररिबै क्वे धों ब्योब् मुँल ।*

8 च सो ष्याबै सैमै ष्लिल ष्या टु-टु मुँल, चमैए ज्यु तिगोंन् नेरो ष्यागों न्होरै या मि-मि मुँल । चमैइ त्तिंयाँ म्हुँइँस “तोन्दोरि लल् खाँबै याहवेह परमेश्वर पबित्र, पबित्र, पबित्र मुँ । खी ओसों ओनोंन् मुँल, तिंयाँ या मुँ, लिउँज्यै या तरिब्मुँ ।” बिसि भों आन्हल्ले भजन प्रिबै प्रिबन् लरिमल ।*

9 चर मुँबै सो ष्याबै सै ष्लिइ राजगद्विर क्हुँबै खोंयोँइ या तरिबै परमेश्वरलाइ थेबै मानले भजनमै प्रिसि खीए मिंलाइ थेब् लसि धन्यबाद पिरिम् ।

10 छ लरिमा च डिहस्युसे ष्लि चिब्मैइ राजगद्विर क्हुँबै खोंयोँइ या तरिबै परमेश्वरलाइ पदखु तसि फ्योम्, झाइले खंमैइ कुबै मुकुट राजगद्विए उँइँर थेंसि छ बिरिम्,

11 “ओ डिए प्रभु परमेश्वर,

क्हि थेबै मान, थेबै मिं नेरो हग योल् त्हुब मुँ ।

तलेबिस्याँ ताँन् सै क्हिजीन् बनेब् ग,

झाइले क्हिए सैर मैब् धोले च ताँन् सैमै तसि सो ष्याइ ।”

5

००००० ००००० ०००० ०००० ००००

1 डइ राजगद्विर क्हुँबै परमेश्वरए क्योलो योरि दोहोरोन् ष्लिबै काउद ष्हेँ म्रोंइ । च काउद ष्हेँ लसि छाप डि झोंल ।* 2 झाइले वेल्ले भोंबै स्वर्गदूत डइ म्रोंइ । चइ थेबै कैले, “चु फैथेबै काउदए ष्हेँ ष्लहबै लायकर्वे खाब् मुँ?” बिइ ।

☆ 4:7 4:6-7 ०० ०:५-१०; १०:१४ ☆ 4:8 4:8 ०० ०:१८; १०:१२; यशै ६:२-३ ☆ 5:1 5:1 ०० ०:९-१०; यशै २९:११

3 दिलेया च काउदए ष्णै ष्हसि इह्योल् खाँबै म्हि स्वर्गरि,
पृथ्वीरि नेरो क्रौरै या खाबै आरेल ।

4 च काउदए ष्णै ष्हसि इह्योबै लायकबै म्हि खाबै आरेबइले
ड बेल्ले क्रोइ ।

5 ड छले क्रोमा इहस्युसे प्लि न्होंबै चिब घ्रिइ डने बिइ,
“आक्रोद्, इह्योद्! यहूदाए कुलबै सिंह, खी स्योम्बै दाऊद मुँए
खलगउँइले फिब् ग । खीजी टहोइमुँ । छतसि खीजीन् चु छाप डि
फोर्दिसि चु काउदए ष्णै ष्हल् खाँम् ।”☆

6 झाइले डइ राजगद्विए म्हाँजोरि, अथवा च सो ष्ह्याबै सै प्लि
नेरो इहस्युसे प्लि चिबैँए म्हाँजोरि, क्यु च्हज घ्रि* रारिब् म्रोंइ ।
च क्यु च्हज सैवाल खाँब् धों ब्योब् मुँल । चल रँ डि नेरो मि डि
मुँल । चए मिमै पृथ्वी तिगोन् कुल्मिबै परमेश्वरए ष्ह डि मुँल ।☆

7 क्यु च्हज ह्यासि राजगद्विर क्हुँबै परमेश्वरए क्योलो योर
मुँबै काउदए ष्णै किइ ।

8 च्हामा चबैँ सो ष्ह्याबै सै प्लि नेरो इहस्युसे प्लि चिबैँइ क्यु
च्हजलाइ पदखु तसि फ्योइ । चमैँ ताँनए योर बीणा नेरो धुप झोंबै
माराए धुपारामैँ मुँल । च धुपए थाँ परमेश्वरए म्हिमैँए प्राथनमैँ
मुँल ।☆

9 झाइले चमैँइ छारा भजन घ्रि प्रिंड:

“च काउदए ष्णै किसि चबैँ छाप फोर्दिसि इह्योबै लायकबै किह
मुँ ।

तलेबिस्याँ म्हिमैँइ किहलाइ सैवाल,

दिलेया ताँन् कुलउँइले, ताँन् क्युइ पोम्बैँउँइले, ताँन् ह्युलबैँ
म्हिमैँउँइले नेरो ताँन् ह्णैँमैँउँइले,

☆ 5:5 5:5 00 00:९; यज्ञै ११:१,१० * 5:6 5:6 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000
0 (यूह १:२९) । ☆ 5:6 5:6 000 00:७; जक ४:१० ☆ 5:8 5:8 00 000:२

क्विए कोजी परमेश्वरए ल्हागिर क्विहजी म्हिमैलाइ
खामिंड।*
10 धै क्विहजी चमैलाइ मुँमै नेरो

डचोए परमेश्वरए सेवा लबर
खो पिबै खेगिमै लमिंड।

छले चमैइ पृथ्वीए फिर ग्याल्स लब्मुँ।*
11 झाइले डइ धवै इह्योमा राजगद्दि, सो फ्याबै सै प्लि नेरो

इहस्युसे प्लि चिभैए कारग्युले च्योसे च्योल् आखाँबै स्वर्गदूतमै
मुँल।*
12 च स्वर्गदूतमैइ बेल्ले थेबै कैले

“सैवाबै क्यु च्हज

तोन्दारि लल् खाँब, भोंब, ह्रब, म्हारब, छ्याँब, माब, ताँनइ
म्हाँदिल् त्हुब मुँ!”

बिसि क्वे प्रिमल।
13 छलेन स्वर्गर, पृथ्वीर, क्रोर, मा डचुँडर, खन्तोंदोन् मुँबै सो

फ्याबै सैमैइ
“राजगद्दिर क्हुँबै परमेश्वर नेरो क्यु च्हजलाइ

धन्यबाद, थेबै मान नेरो भों खोंयोन् बिलै तरिगे।”

बिसि क्वे प्रिंब डइ थेइ।
14 झाइले सो फ्याबै सै प्लिइ बिइ, “आमेन, छान् तरिगे!” छ्बिबै

तोदोन् इहस्युसे प्लि चिभैइ पदखु तसि फ्योइ।

6

????? ????????? ???? ?? ???????????

?. ?????????? ???? ?????????????? ?????????? ?????? ??

1 झाइले क्यु च्हजजी छाप डि न्होँबै ओसोँबै छाप फोर्दिब
डइ म्रोंइ। च लिउँई च सो फ्याबै सै प्लि न्होँबै घ्रिइ मु इहेब्

* 5:9 5:9 00 00:३; १८:१; यशै ४२:१० * 5:10 5:10 0000 00:६; दर्शन १:६

* 5:11 5:11 000 0:१०

धों तबै कैइ “खो” बिब डइ थेइ । 2 झाइले डइ इह्योमा चर फोस्रे व्योवै घोडा म्रॉइ । च घोडाए फिर क्रेवै म्हिइ त्हले छेल । धै चाए कर मुकुट घि कुमिंइ । झाइले चइ ट्होसि धवै अरूलाइ ट्होबर ह्याइ ।*

१. १११११ १११ ११११११११ ११११११ १११ ११११ ११

3 च क्यु च्हजजी धवै अर्को छाप फोदिमा अर्को सो फ्यावै सैइ “खो” बिब डइ थेइ ।

4 झाइले ओल्यया घोडा घि त्हांखइ । पृथ्वीर म्हिमैइ खेंमैइ-खेंमैन् सैवारिगे बिसि च ओल्यया घोडाए फिर क्रेवै म्हिलाइ ल्हडें लल् पिंबै हग नेरो थेवै सेलाँ घि पिंइ ।*

१. १११११ १११ ११११११११ १११११ ११

5 झाइले च क्यु च्हजजी अर्को छाप फोदिमा अर्को सो फ्यावै सैइ “खो” बिब डइ थेइ । डइ इह्योमा म्लोंगया घोडा घि त्हांब म्रॉइ । च म्लोंगया घोडाए फिर क्रेवै म्हिइ ह्हांसए योर पार छेल ।*

6 झाइले सो फ्यावै सैमैए म्हाँजोउँइले कै घि धों तब डइ थेइ । चइ बिइ, “तिगेंबै नों सै गहुँ किंस्याँ डिहंम्ना, जौ किंस्याँ ट्हुम्ना पिन्, दिलेया जैतुनए छ्युगु नेरो अँगुरए प्हा बिस्याँ जोगेसि थेंन् ।”

१. १११११ १११ ११११११११ १११ ११

7 झाइले च क्यु च्हजजी अर्को छाप फोदिमा अर्को सो फ्यावै सैइ “खो” बिब डइ थेइ ।

8 डइ उर्ग्या घोडा म्रॉइ । चाए फिर क्रेवै म्हिए मिं “काल” मुँल, चाए लिलि क्रों प्रमल । धै पृथ्वीर मुँवै म्हिमै न्होबै प्लिहबाँबै तिंबाँ सैवै हग चमैलाइ पिल । छतसि चमैइ सेलाँइ ल्हिल पिब, अँङ्गल् तल् पिब, नब छब तल् पिब, धै क्ह्योबै खेदोमैइ थाल् पिब लमल ।*

१. ११११११ ११११ ११११११११११ ११११११११ ११११११११११
११११११११११११ १११११११११

9 झाइले क्यु च्हजजी अर्को छाप फोर्दिमा परमेश्वरए मिरं खो पिंबै कल्ह्योए न्होर प्रभुए ल्हागिर सियाब्मै डइ म्रॉइ। चमैइ परमेश्वरए ताँ बिप्रबइले, प्रभुए ल्हागिर ग्वाइ पिंबइले, म्हिमैइ चमैलाइ सैवाल।

10 “ओ, तोन्दोरि सै लल् खाँबै प्रभु, पबित्र नेरो क्हरोंसेन्बै परमेश्वर, ह्युलबै म्हिमैइ डिलाइ सैवाइमुँ। छतसि चमैए निसाफलसि चमैइ लबै केए खि खोंयो समा किहजी आकिं?” बिसि चमै थेबै कैले ओरइ।

11 चमै च्नि च्निलाइ फोस्रे ब्योंबै क्वें पिसि “म्हिमैइ क्हेमैलाइ सैवाब् धोलेन्, क्हेमैए अलि-अडामें नेरो अरू के लबै थुमैलाज्यै या सैवाब्मुँ। च सैल् ल्हुब्मै ताँन् आसैन् समा अझै तिस्याँदे पैन्,” बिसि परमेश्वरजी चमैने बिइ।

१. ११११११ ११११ ११११११११११ ११११ ११

12 झाइले च क्यु च्हजजी धबै अर्को छाप फोर्दिब् डइ म्रॉइ। च लिउँइ थेबै सयो खइ। त्हिंयाँ म्लोग्या रूंदो क्वें धोन् तयाइ। लयाँ को धोले ओल्नया तयाइ।*

13 थेबै खै खमा तुँबु धुँउँइले आमिबै तुँबुए रोमै खारब् धोले मुबै मुसारांमै पृथ्वीर खारयाइ।

14 काउदए फ्रै बेदिब् धोले बेदियासि मु म्हयाइ। झाइले ताँन् कोमै नेरो मा डचुँइए म्हाँजोर मुँबै टापूमै खेमैए कल्ह्योउँइले स्योह्याइ।**

15 छतमा पृथ्वीबै मुँमै, शासन लब्मै, फौजए कप्तानमै, प्लब्मै, थे-थेबै म्हिमै, झाइले केब्छैमै, केब्छै आडिंब्मै, ताँन् म्हिमै को जरेबै उ नेरो पाराजरे लोबर ह्याइ।*

☆ 6:12 6:12 00000 00:१३; १६:१८; यशै १३:१०; योए २:१०,३१; ३:१५; मत्ती २४:२९; मर्क १३:२४-२५; लूक २१:२५ ☆ 6:14 6:13-14 000 00:४ ☆ 6:14 6:14 00000 00:२० ☆ 6:15 6:15 000 0:१९,२१

16 धै चमैइ थे-थेबै कोमै नेरो पारामैने “राजगदिर कहुँबै परमेश्वर नेरो क्यु च्हजए हिसउँइले जोगेमिंबै ल्हागिर डि हुद्।*
 17 तलेबिस्याँ खेमैं बेल्ले हिस खबै तिहंइ खइमुँ। खेमैंए उँइँर खाब् राल् खाँब?” बिसि चमैइ बिइ।*

7

११११११११११ ११११११११११११ ११११ १११११

1 च लिउँइ डइ पृथ्वीए कुना प्लिर स्वर्गदूत प्लि रारिब् प्रोइ। पृथ्वी, मा डचुँइ नेरो सिं धुँमैर खैं आखरिगे बिसि चमैइ खैं थोमल।*

2 च स्वर्गदूत प्लिइ पृथ्वी नेरो मा डचुँइलाइ नास लबै हग योल। झाइले सोगों परमेश्वरए छाप छेबै अको स्वर्गदूत ग्नि स्यारउँइले खरिब् डइ प्रोइ। चइ अको स्वर्गदूत प्लिने थेबै कैले बिइ,

3 “डचोए परमेश्वरए के लब्मैए इहोर डिइ परमेश्वरए छाप आझोन् समा पृथ्वी, मा डचुँइ नेरो सिं धुँमैलाइ नास आलद्।”*

4 कति म्हिलाइ छाप झाँइ बिस्याँ लाख ग्नि से प्लिच्यु से प्लि हजार (१,४४,०००) म्हमैए इहोर छाप झाँइ बिब डइ थेइ। चमै इस्राएली हेबै च्युसे डिहं कुलबै म्हमै मुँल।

5 यहूदाए कुलउँइले १२,०००

रूबेनए कुलउँइले १२,०००

गादए कुलउँइले १२,०००

6 आशेरए कुलउँइले १२,०००

नप्तालीए कुलउँइले १२,०००

मनश्शेए कुलउँइले १२,०००

7 शिमियोनए कुलउँइले १२,०००

* 6:16 6:16 0000 00:८; लूक २३:३० * 6:17 6:17 000 0:११; मला ३:२ * 7:1

7:1 00 00:३६; दान ७:२; जक ६:५ * 7:3 7:3 00 0:४,६

लेबीए कुलउँडले १२,०००
 इस्साखारए कुलउँडले १२,०००
 8 जबूलूनए कुलउँडले १२,०००
 योसेफए कुलउँडले १२,०००
 बेन्यामिनए कुलउँडले १२,००० ।

११११११११११११ १११११ ११११

9 च लिउँडै खाबज्ये च्योसे च्याल् आखाँबै म्हिए हुल डइ म्रोंइ ।
 चमैं ताँन् हें-हेंबै, ताँन् कुलबै, ताँन् ह्युलबै नेरो ताँन् ह्रों-ह्रोंसए
 क्युइ पोँबै मुँल । चमैं फोस्रे ब्योबै क्वें खिसि छोरए धुँए हाँगमैं
 योर छेसि राजगद्दि नेरो क्यु च्हजए उँडैर रारिल ।

10 झाइले चमैंइ थेबै कैले बिइ, “राजगद्दिर कहुँबै डचोए
 परमेश्वर नेरो क्यु च्हजजी मुक्ति पिम् ।”

11 राजगद्दि, डिहस्युसे प्लि चिबैं नेरो सो प्ल्याबै सै प्लिए
 कारग्युले स्वर्गदूतमैं मुँल । चमैं ताँनइ राजगद्दिए उँडैर पदखु तसि
 छु बिदै परमेश्वरलाइ फ्योइ,

12 “आमेन!* डचोए परमेश्वरए मिं खोंयोन् बिलै थेब तरिगे!
 थेबै मान, ह्रब् सेब, धन्यबाद, ट्होब नेरो भोंब
 खोंयोन् बिलै या खीलन् तरिगे । आमेन!”

13 धै डिहस्युसे प्लि चिबैं न्होंबै घिइ “च फोस्रे ब्योबै क्वें खिबैं
 खाब जा? चमैं खनिउँडले खइ?” बिसि डने डचोएइ ।

14 डइ चने बिइ, “ओ चिब, डलाइ था आरे । चु ताँ किहजीन्
 सेइमुँ ।”

चइ डने बिइ, “चमैं थेबै दुःख सैदिसि खबैं ग । चमैंइ ह्रों-
 ह्रोंसए क्वेंमैं क्यु च्हजए कोर खुसि फोस्रे ब्योब लइमुँ ।☆

15 छुतसि परमेश्वरए राजगद्दिए उँडैर रासि चमैंइ परमेश्वरए
 मन्दिरर त्तिहंयाँ, म्हुँडैस खीए सेवा लरिम् । राजगद्दिर कहुँबै

* 7:12 7:12 “0000” 00, क्होंसेन् छान तइ, विब । ☆ 7:14 7:14 000 00:१; मत्ती
 २४:२१; मर्क १३:१९

13 च लिउँडँ डइ धवै इह्योमा “तारेवै स्वर्गदूत सोइ ह्रावै थुतुरुए कै थेवै लिउँडँ पृथ्वीवै म्हिमैए फिर बेल्ले थेवै दुःख तम्मुँ,” विसि फुररिवै क्त्रे भ्रिइ बिरिब डइ थेइ ।

9

१. ११११११ १११११११ १११११११ ११११११ १११११११

1 च लिउँडँ धवै अर्को स्वर्गदूतइ थुतुरु ह्रामा डइ मुसारा भ्रि स्वर्गउँडँले पृथ्वीर खारयुब म्रोंइ । च मुसारालाइ परमेश्वरजी क्रोंवै साँजु पिंड,

2 धै चइ क्रों थोंवाँइ । झाइले थेवै कोदाउँडँले मिखु खब् धोले च क्रोंउँडँले थेवै मिखु खइ । धै च मिखुइ त्हिंयाँ नेरो मुहुवाइ धै मिछु खैयाइ ।*

3 च मिखुउँडँले पृथ्वीर तिरिमै त्होंइ । झाइले चमैलाइ विच्छिमैइ च्हिब् धोले च्हिबै भों पिंड ।*

4 झाइले परमेश्वरजी तिरिमैलाइ छ् बिइ, “पृथ्वीवै छ् पिं प्याँ पिमै नेरो सिं धुँमै, नास आलद, दिलेया खाब् म्हिए इहोर डए छ्आप आरे, चमैलाइ च्हिद् ।*

5 चमैलाइ सैबम् आसैद्, दिलेया म्हेँन इहल् समा बेल्ले नल् लद् ।” विच्छिइ च्हिंसि नब् धोले चमै नरिगे ।

6 च त्हेर चमैइ सिल् योंस्याँ तमल इहाँम्मुँ, दिलेया चमै सिल् योंरिब् आरे ।*

7 च तिरिमै ल्हडें लबर तयार तबै घोडा धों तब् मुँल । चमैए क्रर माराए मुकुट धों तबै सै मुँल, धै चमैए लि म्हिल् धों तब् मुँल ।*

8 चमैए ऋप्हो च्हिमिरिमैए ऋप्हो धों तब् मुँल । चमैए स सिंहाए स धों तब् मुँल ।*

9 झाइले चमैइ खेमैए तिर पैए प्लाँ धों तबै सै खिल । चमैए प्थ्याउँइले खबै कै ल्हडेर ह्याबै त्हेर न्हेबै ल्हें घोडामें नेरो रथमैए कै धों तब् मुँल ।☆

10 चमैए म्येर बिच्छिल धों तबै खिल मुँल । चमैए म्येर म्हैन इहल् समा म्हिमैलाइ नल् लल् खाँबै भों मुँल ।

11 च क्रोंबै दूत च तिरिमैए मुँ मुँल । हिब्रू क्युइरि च भ्रुँए मिं “एबाडुोन” ग, ग्रीक क्युइरि चए मिं “अपोल्लियोन” ग । च मिंए मतलब नास लब् ग ।

12 छले ओंसोंबै दुःख ह्याइ । चु लिउँइ धबै अकों दुःख डिहं चैइमुँ ।

2. 222222 222222 222222 222 222222 222222

13 झाइले धबै अकों स्वर्गदूतइ थुतुरु ह्यामा परमेश्वरए उँइबै माराइ बेनबै खो पिबै क्ल्ह्योए कुना प्लिर मुँबै रुँउँइले खबै कै ग्नि डइ थेइ ।☆

14 च कैइ च थुतुरु ह्याबै स्वर्गदूतने “यूफ्रेटिस बिबै थेबै स्योर च्युँइथेबै दूत प्लि पिवाद,” बिइ ।

15 धै म्हिमै सोबाँर तिबाँलाइ सैबर च स्वर्गदूत प्लि पिवाइ । परमेश्वरजी चमैलाइ चु वर्ष, चु म्हैन, चु त्हिइ नेरो चु त्हेए ल्हागिर्न ओंसों ओंनोंन् तयार लथेल ।

16 च घोडार केबै फौजमै डिहस्यु करोड (२०,००,००,०००) मुँल ।

17 झाइले डइ दर्शनर घोडामें नेरो घोडा केबै म्रोंइ । घोडाए फिर केबैए तिबै पैए प्लाँ मि लुँब् धोंबै ओलया, निलम् बिबै युँमा धों तबै मु रडबै नेरो उग्या मुँल । च घोडामैए क्र सिंहमैल् धों ब्यांब मुँल । धै च घोडामैए सुँउँइले मि, मिखु नेरो आछ्याँबै थाँ नाँबै सै त्होरिल ।

18 च दुःख सोउँइले, अथवा चमैए सुँउँइले त्हांबै मि, मिखु नेरो आछ्याँबै थाँ नाँबै सैउँइले सोबाँबै तिबाँ म्हिमै सैवाइ ।

6 धै स्वर्ग नेरो चर्बै सैमै, पृथ्वी नेरो चर्बै सैमै, मा डचुँइ नेरो चर्बै सैमै बनेब नेरो खोंयोंन् बिलै तरिबै परमेश्वरए मिरि च स्वर्गदूतइ कसम चसि छ बिइ, “तारे आक्है!

7 छतसि तारे अर्को स्वर्गदूतइ चए थुतुरु ह्वाबै लिउँइ परमेश्वरजी खीए सेवा लबै अगमबक्तामैने बिब धोले खाबज्यै आसेल्ले थेंबै खीए ताँमै खीजी पूरा लब्भुँ।”☆

8 झाइले स्वर्गउँइले युबै कैइ डने धबै बिइ, “ह्याद, धै फ्ले घ्रि मा डचुँइ फ्ले घ्रि पृथ्वीर लसि रारिबै स्वर्गदूतए योर मुँबै प्लहसि थेंबै काउदए फ्रैं किन्।”

9 छतसि ड स्वर्गदूत डार ह्यासि च च्युथिरि काउदए फ्रैं ह्निमा चइ डने बिइ, “न, चु किनु, धै चद्। चुइ विहए फो क्युँब्भुँ, दिलेया सुँर खुदु धोले किगिब्भुँ।”

10 च्हमा डइ स्वर्गदूतउँइले च च्युथिरि काउदए फ्रैं किसि चवाइ। च डए सुँर खुदु धोले बेल्ले किगिइ, दिलेया फो न्होर ह्याबै तोदोन् बेल्ले क्युँइ।☆

11 झाइले कै घ्रिइ डने बिइ, “विहइ ल्हें म्हिमै, ल्हें ह्लेंमै, ल्हें क्युइ पोँब्भै नेरो ल्हें म्हुँमैए फिर परमेश्वरउँइले तखम् बिबै ताँमै धबै बिल् ल्हुँब्भुँ।”

11

????? ?????????? ???????

1 च लिउँइ च्चैबै फ्हेरे धों तबै सै घ्रि परमेश्वरजी डलाइ पिसि बिइ, “रेद, धै डए मन्दिर नेरो डए मिरि खो पिबै क्ल्हयो च्चैन्, धै चर डए मिं क्वेब्भै कति मुँ च्योद्।”☆

☆ 10:7 10:5-7 000 00:११; व्य ३२:४०; दान १२:७; आमो ३:७ ☆ 10:10 10:8-10

00 0:८—३:३ ☆ 11:1 11:1 00 00:३; जक २:१-२

2 दिलेया मन्दिर बैरुबै ह्युमै बिस्याँ आच्छैन, तलेबिस्याँ डलाइ विश्वास आलबै अरू हेंमैलाइ डइ च ह्यु पिंइमुँ । प्लिच्यु से म्हैन डिहंल् समा (४२) चमैइ पबित्र सहरलाइ प्लेथेंबुँ ।*

3 दिलेया डए ग्वाइ पिंभैँ डिहंलाइ हजार घिसे डिहप्रसे ट्हुच्यु तिहंइ समा हेंग* खिसि डए ताँ पोबै भों पिंभुँ ।”

4 चु ग्वाइ पिंभैँ प्रभुए उँइँर मुँबै जैतुनए धुँ डिहं नेरो पानस डिहं ग ।*

5 खाबज्यै चमैलाइ न्होह्नों लबै सैं लइ बिस्याँ, च ग्वाइ पिंभैँए सुँउँइँले त्होंबै मिइ चमै नास लवाबुँ । छले चमैलाइ न्होह्नों लल् म्हैँबै नास तयाबुँ ।

6 खेमैँइ परमेश्वरए ताँ छेनाले बिप्रल् योंबै ल्हागिर मुँउँइँले नाँ युल् आलबै शक्ति चमैने मुँ, चमैँइ स्योमैँ या को लवाल् खाँमुँ, छलेन चमैँए सैँर मैँबै त्हेर पृथ्वीर तब आतब दुःख पल् खाँबै शक्ति या चमैने मुँ ।*

7 छले चमैँइ परमेश्वरए ताँ बिप्रबै के लल् खाँबै लिउँइँ च क्रोँउँइँले त्होंखबै खेदोइ च ग्वाइ पिंभैँ डिहंने ल्हडें लसि चमैलाइ ट्होसि सैवाबुँ ।*

8 झाइले चमैँए सिनुमैँ खेमैँए प्रभुलाइ कूसर सैबै थेबै सहरए घ्यार तबुँ । (च सहरलाइ अहानर सदोम सहर नेरो मिश्र ह्युल बिम् ।#)*

9 सोरो से आधा तिहंइ समा चमैँए सिनुमैँ ताँन् कुलबैँ म्हिमैँइ, ताँन् ह्युलबैँ म्हिमैँइ, ताँन् क्युइ पोँभैँइ नेरो ताँन् हेंबैँ म्हिमैँइ इह्योरिगे बिसि च सिनुमैँलाइ छगोर पाल् पिरिब् आरे ।

* 11:2 11:2 000 00:२४ * 11:3 11:3 000000 00000000 000 000000 000 000 000
0000000 00000000 000000 000000 * 11:4 11:4 00 0:३,११-१४ * 11:6 11:6 0 000000
00:१; प्रस ७:१७-१९; १ शमू ४:८ * 11:7 11:7 000 0:७; दर्शन १३:५-७; १७:८;
दान ७:२१ † 11:8 11:8 00000 000 00000 000000 000000 000000000 000000000 000000000 00000
0000000000 000000 * 11:8 11:8 000 0:१,१०

10 चु अगमबक्तामें इंहंड पृथ्वीवैं म्हिमें ल्हें दुःख पिल। छतसि चमैए सिनु म्रॉसि पृथ्वीवैं म्हिमें बेल्ले सैं तोंब्मुं, धै चमैइ खें-खेंमैए न्होर चिनु पिब-किब लब्मुं।

11 दिलेया सोरो से आधा त्हिंड लिउँइ परमेश्वरउँइले छह योंबै सो च सिनु इंहंए न्होर होंइ। धै चमैं ह्लोसए फ्लेर्न राइ। छले राब म्रॉसि म्हिमें बेल्ले इंहंयाँइ।*

12 धै स्वर्गउँइले खबै थेबै कैइ “छुइ कैडो खो!” बिब च अगमबक्ता इंहंड थेइ। छ बिबै तोंदोंन् खेंमैए शत्तुरमैइ इह्योन-इह्योन चमैं इंहं न्हॉम्स्योने बालुन् स्वर्गउँइ ह्याइ।*

13 धै च तोंदोंन् थेबै सयो ह्याइ, सहरबैं च्युबाँरि तिबाँ नास तयाइ, धै हजार डि म्हिमें सैवाइ। अरू चैबै म्हिमें बेल्ले इंहंसि “स्वर्गबैं परमेश्वर बेल्ले थेब मुँन!” बिसि खीए मिं क्वेइ।*

14 इंहंखेबै थेबै दुःख तल् खाँइ, दिलेया धबै सोंखेबै दुःख युनन् खसिन् मुँ।

2. 222222 222222 222222 222222 222222222
222222222222 222 22

15 झाइले धाँसे लिउँबै स्वर्गदूतइ थुतुरु ह्नामा स्वर्गउँइले थेबै कैमैइ “डचोए याहवेह परमेश्वर नेरो खीजी कुल्मिंबै मुँ खीष्टजी पृथ्वीवैं ग्याल्स लबै हग योंइमुँ। खीजी खोंयोन् बिलै ग्याल्स लरिब्मुं,” बिरिल।*

16 छबिमा परमेश्वरए उँइवैं ठिमैर क्हुँरिबे इंहस्युसे प्लि चिब्मैइ परमेश्वरलाइ पदखु तसि फ्योइ।

17 झाइले चमैइ बिबर होंइ,
“ओ ताँन् भन्दा थेबै शक्ति मुँबै याहवेह परमेश्वर,
क्हिह ओंसों ओंनोंन् मुँल, क्हिह खोंयोन् बिलै या तरिम्।

☆ 11:11 11:11 00 00:१० ☆ 11:12 11:12 0 00000 0:११ ☆ 11:13 11:13

00000 0:१२; १६:१८ ☆ 11:15 11:15 0000 00:१८; दान २:४४; ७:१४,२७

5 धै च च्मिरिइ च्मि फिइ। (च च्इ पैए फ्हेरे छेसि ताँन् हेंमैए फिर ग्याल्स लब्मुँ।) कोलो फिबै तोंदोन् दूत घिइ कोलोलाइ परमेश्वर डार बोसि खीए राजगदिर थेंइ।*

6 च च्मि फिबै च्मिरि बिस्याँ क्यु आयोंबै क्त्योउँइ भौदिह्याइ। चरि चए ल्हागिर हजार घिसे डिहब्रसे द्हुच्यु (१,२६०) त्हिंइ समाबै चब् थुँबै सैमै परमेश्वरजी ओंसोन् तौदु लथेंल।

7 च लिउँइ स्वर्गर ल्हडें तइ। मिखाएल बिबै थेबै स्वर्गदूत नेरो चए न्होंबै स्वर्गदूतमैइ च अजिङ्गरने ल्हडें लइ। च अजिङ्गर नेरो चए दूतमै या चमैने ल्हडें लइ।*

8 दिलिया मिखाएलइ द्होवासि च अजिङ्गर नेरो चए दूतमै च त्हेउँइले स्वर्गर टिल् आयों।

9 मिखाएलइ च थेबै अजिङ्गरलाइ स्वर्गउँइले भ्योवाइ। च अजिङ्गर स्योम्बै फुरि ग, चलाइ स्युर्गु नेरो दुष्ट बिम्। चइ ताँन् ह्युलबै म्हिमैने स्योर तेसि लुइमुँ। च नेरो चए दूतमैलाइ परमेश्वरए दूतमैइ पृथ्वीर भ्योवाइ।*

10 झाइले स्वर्गर छ् बिबै थेबै कै डइ थेइ,
“तारे डचोए परमेश्वरजी ह्त्रोसए म्हिमै जोगेमिंइमुँ!

खीजी ह्त्रोसए ग्याल्स लबै भों उँइमुँ!

तारे परमेश्वरजी कुल्मिंबै मुँ खीष्टजी ह्त्रोसए ग्याल्स लबै
हग उँइमुँ!

तलेबिस्याँ डचोए अलि-अडामैलाइ परमेश्वरए उँइर त्हिंयाँ
म्हुँइस छ्चाब् ल्हैदिबै दुष्ट

स्वर्गउँइले मिखाएलइ भ्योवाइमुँ।*

11 डचोए अलि-अडामैइ क्यु च्जए को नेरो खेमैइ पिंबै
ग्वाइउँइले

☆ 12:5 12:5 000 00:१७; भज २:९ ☆ 12:7 12:7 000 00:१३,२१; १२:१; यहू ९

☆ 12:9 12:9 00 0:१; लूक १०:१८ ☆ 12:10 12:10 000 0:९-११; जक ३:१

च दुष्टए फिर द्होइमुँ,
तलेबिस्याँ खेमैँए ज्युए म्हाँया आलल्ले
चमैँ सिबरै या तयार मुँल ।

12 छतसि स्वर्ग नेरो चर मुँबैँ सैँ तोन् ।

दिलेया पृथ्वीर नेरो मा डचुँइर मुँबैँए फिर बिस्याँ थेबै दुःख
तब्मुँ,
तलेबिस्याँ च स्युर्गु दुष्ट क्हेमैँ डार युइमुँ,
झाइले चए त्हे च्युगुदे मत्त्रे चैमुँ बिब् सेसि
च बेल्ले हिस खइमुँ ।”

13 ह्त्तोंसलाइ स्वर्गउँइले पृथ्वीर भ्योवाब् था सेसि अजिङ्गरइ
कोलो फिबै च्हमिरिलाइ ल्हाइ ।

14 दिलेया च च्हमिरि अजिङ्गरउँइले लोबर म्ह आटिबै
क्ल्ह्यो समा प्हरह्यारिगे बिसि परमेश्वजी चलाइ थेबै क्त्रेए
प्ह्या डिहं पिंइ । च म्ह आटिबै क्ल्ह्योर सोदिं से म्हेँन टहुल्
समा च च्हमिरिए ल्हागिर चब-थुँबै सैमैँ परमेश्वरजी ओसोन्
तौदु लथेल ।*

15 झाइले च च्हमिरिलाइ नोबोरिगे बिसि च अजिङ्गरइ
ह्त्तोंसए सुँउँइले थेबै स्योँ तेइ ।

16 दिलेया च च्हमिरिलाइ जोगेमिंबै ल्हागिर पृथ्वीइ सुँ फैसि
च अजिङ्गरए सुँउँइले त्हाँबै स्योँ क्ल्ह्योँवाइ ।

17 छतमा च अजिङ्गर च च्हमिरिने बेल्ले हिस खइ । धै च
च्हमिरिए अकोँ सन्तानमैँने, अथवा परमेश्वरए ताँ डिंभैँ नेरो
येशूए बारेर क्त्तोंसेन्बै ग्वाइ पिंभैँने ल्हडेँ लबर ह्याइ ।

18 धै च धबै मा डचुँइए रेर राइ ।

13

????? ???????

1 च लिउँइँ मा डचुँउँइँले खेदो घि त्होरिब् डइँ म्रोइँ । च खेदोल रँ च्यु, ऋ डि मुँल । चए रँ ह्रोंसे मुकुट मुँल, ऋ ह्रोंसे परमेश्वरए मिं वाबै आछ्याँबै मिं फ़िल । ✨ 2 डइँ म्रोबै च खेदो चितुवा धों ब्योब् मुँल । चए फ़ले भलुए फ़ले धों तब् मुँल, झाइले चए सुँ सिंहल् धों ब्योब् मुँल । च अजिङ्गरइ च चितुवा धों ब्योबै खेदोलाइ ह्रोंसए शक्ति, थेबै हग नेरो राजगट्टि पिंइ । ✨

3 च खेदोए ऋ डि न्होंबै ऋ घिर बेल्ले नल् लब थेबै घा धों तब् म्रोइँ, दिलेया लिउँइँ च घा सयाइ । छतसि ताँन् पृथ्वीबैँ म्हिमैँ प्लेटोयासि च खेदोए लिलि ल्हैदिइ ।

4 झाइले च अजिङ्गरइ ह्रोंसए हग खेदोलाइ पिंबइले ताँन् म्हिमैँइ अजिङ्गरलाइ फ्योइ । चमैँइ च खेदोलाज्यै या फ्योसि बिइ, “चु खेदो धों तब खाब् मुँ? चुने बालु खाबै या ल्हडें लल् आखाँ ।”

5 च खेदोलाइ परमेश्वरए बिरोधर आछ्याँबै ताँमैँ पॉल् पिंइ । चलाइ प्लिच्यु से म्हेँन डिहल् समा पाप लबै हग पिंल ।

6 छतसि च खेदोइ परमेश्वरए बिरोधर आछ्याँबै ताँ पॉसि परमेश्वरए मिं, परमेश्वर टिबै क्ल्ह्यो नेरो स्वर्गर टिबैँ ताँनए बिरोधर आछ्याँबै ताँ पॉबर होंइ । ✨

7 च खेदोइ परमेश्वरए म्हिमैँने ल्हडें लसि चमैँलाइ ट्होवाल् पिंइ । झाइले ताँन् कुलबैँ म्हिमैँ, ताँन् ह्युलबैँ म्हिमैँ, ताँन् क्युइ पॉबैँ नेरो ताँन् ह्रेंबैँ म्हिमैँए फिरैँ या चलाइन ग्याल्स लल् पिंइ । ✨

8 पृथ्वीर टिबैँ ताँनइ च खेदोलाइ फ्योब्मुँ, दिलेया खाब् म्हिमैँए मिं सैवाबै क्यु च्हजए कितबर ह्युल बनेब् भन्दा ओंसोन् फ़िल, चमैँइ च खेदोलाइ आफ्यो । छह योबैँए मिं क्यु च्हजए कितबर फ़िल् खाँइमुँ । ✨

9 “न्ह मुँबैँइ चु ताँ छेनाले थेद् ।

10 झेलर झोल् त्हुभै
 झेलर्न झोभुँ ।
 सेलाँइ सैल् त्हुभै,
 सेलाँइन सैभुँ ।

छतब म्रोलेया परमेश्वरए म्हिमै आडिहंन, दुक्कले विश्वासर
 भोब् तद् ।”☆

11 च लिउँई धबै अको खदो त्रि पृथ्वीउँईले त्हांखरिब् डइ म्रोइ ।
 च खेदोल क्यु च्हेजए रू धो ब्योबै रू डिहं मुँल । दिलेया अजिङ्गर
 धोलेन् च खेदो पोमल । 12 चइ ओसोबै खेदोए ताँन् हग चाए उँईर्न
 ओलेमल । पृथ्वी नेरो पृथ्वीर टिभैलाइ च ओसोबै खेदोलाइ चइ
 फ्योद् बिसि ल्हैदिमल । च ओसोबै खेदोए थेबै घा सयाल ।

13 चइ मुउँईले पृथ्वी समा मिए राब खारमिसि म्हिमैए उँईर
 प्लेटोयान् तबै केमै लमल ।

14 ओसोबै खेदोए उँईर चइ औदिबै चिनु मुँबै केमै लबै शक्ति
 योल, छतसि प्लेटोयान् तबै केमै लसि चइ पृथ्वीर टिभैए सै
 खेमै डाँइ लवाइ । धै “सेलाँइ ल्हैबै घा ससि सोबै ओसोबै खेदोए
 मान लबै ल्हागिर खेदोए कु त्रि बनेद्” बिसि चइ म्हिमैलाइ कर
 ल्हैदिइ ।

15 च कु पोल खारिगे, धै च कुलाइ आम्हाँदिभैलाइ चइ सैवाल्
 खारिगे बिसि च लिउँबै खेदोइ च कुलाइ सोगो तबै हग पिंइ ।

16 झाइले च खेदोइ थेब नेरो च्योब, प्लब नेरो इहाँदु, केळ्छै
 डिंलेया आडिंलेया, ताँन् म्हिलाइ चमैए क्योलो योर अथवा
 इहोर छाप झांबर ल्हैदिइ ।

17 च खेदोए मिए छाप, अथवा चाए मिए नम्बरए छाप,
 ह्हांसए ज्युर आरेइबिस्याँ खाबज्यै तोइ सै किलै आयोमल, तोइ
 चुँलै आयोमल ।

13 च लिउँडै “चु ताँ प्हुदः प्रभुए फिर विश्वास लबइले तारे पिरु दुःख योंसि सिब्मैइ आशिक योब्मुं,” बिसि स्वर्गउँडैले युबै कै डइ थेइ ।

झाइले पबित्र प्लहजी बिइ, “चु ताँ क्हुोंसेन् ग । चमैइ दुःखले लबै केमैए नों योंसि छिं ड्हाँल् योब्मुं ।”

१११११११११११ ११११११११

14 झाइले डइ फोसे व्योबै न्हाँम्स्यो म्रोंइ । च न्हाँम्स्योए फिर म्हि घ्रिइ योर कोरे छेसि टिरिब् म्रोंइ । चए क्रर माराए मुकुट मुँल ।☆

15 झाइले अर्को स्वर्गदूत मन्दिरउँडैले बैरु त्हांसि थेबै कैले च न्हाँम्स्योर क्हुँरिबै म्हिने बिइ, “क्हिए कोरे छेसि बालि खैन्, तलेबिस्याँ पृथ्वीबै बालिमै खैबै त्हे तयाल् खाँडमुँ ।”☆

16 छ्बिमा च न्हाँम्स्योर क्हुँबै म्हिइ ह्हांसने मुँबै कोरेइ पृथ्वीबै ताँन् बालिमै खैवाइ ।

17 च लिउँडै स्वर्गबै मन्दिरउँडैले अर्को स्वर्गदूत बैरु त्हांब् डइ म्रोंइ । चने या बेल्ले छ्चारबै कोरे मुँल ।

18 छ्लेन अर्को स्वर्गदूत खो पिबै क्त्ह्योउँडैले खइ । च स्वर्गदूतइ लुँरिबै मि सिल् आपिबै जिम्मा योंल । च स्वर्गदूतइ बेल्ले छ्चारबै कोरे छेबै स्वर्गदूतने थेबै कैले बिइ, “पृथ्वीबै अँगुर ताँन् मिल् खाँडमुँ । छ्त्तसि क्हिए कोरे छेसि थुद ।”

19 छ्बिमा च स्वर्गदूतइ ह्हांसए कोरेइ पृथ्वीबै ताँन् अँगुरमै थुसि कोलर झोंइ । च कोल परमेश्वरए ह्त्तिस ग ।

20 च अँगुर म्हाबै क्त्ह्यो सहरए बैरु मुँल । चर बोसि म्हाबै अँगुरउँडैले त्हांबै कोइ सोप्र किलो मिटर समा प्हानेल धै च को सोंगु गैरु मुँल ।☆

☆ 14:14 14:14 ०० ०:१३ ☆ 14:15 14:15 ०० ०:१३ ☆ 14:20 14:20 ००

००:३; विला १:१५; दर्शन १९:१५

15

११११११११११ ११ १११११ १११११ १११११ ११

1 धवै स्वर्गर् बेल्ले थेवै औदिवै चिनु घि डइ म्रोंइ । चर स्वर्गदूत डि मुँल, चमैने आखिरि थेवै दुःख डि मुँल । च दुःख तल् खाँबै लिउँइ मत्त्रे परमेश्वरए हिस म्हम् ।

2 च लिउँइ मिने सिसा कोंब् धों तबै मा डचुँइ डइ म्रोंइ । झाइले च खेदोए फिर, चए कुए फिर, चए मिंए नम्बरए फिर ट्होब्मै डइ म्रोंइ । चमै परमेश्वरजी पिबै बीणा छेसि सिसा धों तबै मा डचुँइए रेर रारिल ।

3 चमैइ परमेश्वरए के लबै स्योम्बै मोशा नेरो क्यु च्हाजए भजन प्रिरिलः

“ओ तान् भन्दा भोंबै याहवेह परमेश्वर,
किहए केमै बेल्ले थेव नेरो औदिवै मुँ!

ओ तान् हेंमैए मुँ,
किहजी लबै के ठिक नेरो क्होंसेन्बै मुँ ।☆

4 ओ प्रभु, किह म्रोंसि तान् म्हिमै डिहंल त्हुम्,
धै तान् म्हिमैइ किहए मान लल् त्हुम्,
तलेबिस्याँ किह मत्त्रे पबित्र परमेश्वर ग ।

तान् हेंमै किह डार खसि किहलाइ फ्योब्मुँ,
तलेबिस्याँ किहजी ठिक निसाफ लम् बिसि तान्इ म्रोंल्
खाँइमुँ ।”☆

5 च लिउँइ स्वर्गबै मन्दिर थोंथेब् डइ म्रोंइ । परमेश्वरए बारेर ग्वाइ पिबै सैमै थेंबै तम्बु या च न्होंर डइ म्रोंइ ।☆

6 झाइले थेवै दुःख डि नोबै स्वर्गदूत डि मन्दिरउँइले बैरु त्होंइ । चमैइ फोस्रे ब्योबै चारबै क्वें खिल, झाइले चमैए तिर माराए पेटि फैल ।

7 चर्बै सो फ्याबै सै प्लि न्होंबै भ्रिइ च स्वर्गदूत डिंलाइ खोंयोंइ तरिबै परमेश्वरए हिसइ प्लिबै फ्लेड डिं पिंइ । च फ्लेड डिं माराल् मुँल ।

8 च त्हेर परमेश्वरए चारबै ह्वे नेरो शक्तिउँडँले त्हांबै मिखुइ मन्दिर प्लियाइ । छतसि च स्वर्गदूत डिंउँडँले खबै थेबै दुःख डिं आखाँन् समा खाबै या च मन्दिर न्होर ह्याल् आखाँ ।✧

16

???????????? ???? ???? ??

1 झाइले च स्वर्गदूत डिंलाइ स्वर्गउँडँले थेबै कैले छ बिब डइ थेइ, “ह्याद, धै फ्लेड डिंर मुँबै परमेश्वरए हिस पृथ्वीए फिर युवाद् ।”

2 छबिमा ओंसोंबै स्वर्गदूतइ ह्यासि पृथ्वीए फिर ह्नोंसने मुँबै फ्लेलाबै हिस युवाइ । च लिउँडँ खेदोए छाप मुँभै नेरो चए कुलाइ पूजा लभैए ज्युर बेल्ले नल् लबै छेरन इहाँबै घामें खइ ।✧

3 झाइले अर्को स्वर्गदूतइ ह्नोंसने मुँबै फ्लेबै हिस मा डचुँडर युवाइ । छलमा च मा डचुँडबै क्यु सियाबै म्हीए को धोंन् तयाइ । धै मा डचुँडबै ताँन् सो फ्याबै सैमैं सियाइ ।

4 च लिउँडँ अर्को स्वर्गदूतइ ह्नोंसने मुँबै फ्लेबै हिस स्योंमैं नेरो क्युए मूलमैर युवाइ । छलमा चर्बै ताँन् क्यु को तयाइ ।✧

5 झाइले ताँन् क्युए फिर हग मुँबै स्वर्गदूतइ छ बिब डइ थेइ, “ओ पबित्र परमेश्वर, किह ओंसों ओनोंन् मुँल । तोगो या मुँ, किहइ क्हांसंन्बै ठिक निसाफ लइमुँ!

6 तलेबिस्याँ पृथ्वीबै म्हीमैंइ किहए पबित्र म्हीमैं नेरो किहए अगमबक्तामैं सैवासि को-कोन् लवाइ ।

✧ 15:8 15:8 0000 00:३४; १ मुँ द:१०-११; २ इति ५:१३-१४; यशै ६:४ ✧ 16:2 16:2 0000 0:१० ✧ 16:4 16:4 0000 0:१७-२१; भज ७ द:४४

छतसि चमैए खि फोबर तोगो किहजी चमैलाइ को थुल्ल
पिंडमुं । चु चमैइ योल् त्हुबै सजैं ग ।”

7 च लिउँई खो पिबै क्त्हयोइ छ बिब डइ थेइ,
“ओ ताँन् भन्दा थेबै शक्ति मुँबै याहवेह परमेश्वर,
किहजी क्त्होसैन्वै ठिक निसाफ लमुं ।”

8 झाइले अर्को स्वर्गदूतइ ह्त्होसने मुँबै फ्लैबै ह्त्हिस त्तिहंयाँए
फिर युवामा त्तिहंयाँइ म्हिमैलाइ खोवाबै शक्ति योंइ ।

9 छतसि त्तिहंयाँ बेल्ले छसि म्हिमैलाइ खोवाइ । धै चमैइ च्छौ
थेबै दुःख पिंल् खाँबै परमेश्वरए मिं स्यारइ । दिलेया चमैइ खेमैइ
लबै पापउँईले अझै सैं आए, धै परमेश्वरए मानै या आल ।

10 झाइले अर्को स्वर्गदूतइ खीने मुँबै फ्लैबै ह्त्हिस च खेदोए
राजगदिर युवाइ । छलमा च खेदोए गयात्सर मिच्छु खैयाइ । धै चबै
म्हिमै नब छब तसि बेल्ले दुःख योंइ, छतसि चमैइ ह्त्हो-ह्त्होसए ले
केइ ।*

11 झाइले चमैलाइ बेल्ले नल् लबै घा नेरो रँइ दुःख पिंमा
चमैइ स्वर्गबै परमेश्वरए फिर गाल् केइ । दिलेया चमै खेमैइ लबै
पापउँईले अझै सैं आए ।

12 झाइले अर्को स्वर्गदूतइ ह्त्होसने मुँबै फ्लैबै ह्त्हिस यूफ्रेटिस
बिबै थेबै स्योर युवाइ । छलमा स्यारउँईले खबै मुँमैए ल्हागिर घ्याँ
तरिगे बिसि च स्यो ड्हारयाइ ।*

13 झाइले अजिङ्गरए सुँउँईले, आछ्छ्याँबै खेदोए सुँउँईले नेरो
स्योलिबै ताँ पोंबै अगमबक्ताए* सुँउँईले फ्त्तु धों तबै स्यागि
म्होंगि सों त्हांह्याब डइ म्रोंइ ।

14 च स्यागि म्होंगि सों औदिबै चिनु मुँबै केमै लसि उँईबै
फ्त्तुमै ग । चमै पृथ्वीबै ताँन् मुँमै डार ह्याम्, धै ताँन् भन्दा थेबै
परमेश्वरजी बिबै त्तिंइर ल्हडें लबर चमैलाइ खागु लम् ।

☆ 16:10 16:10 ॐॐॐ ॐ:२१ ☆ 16:12 16:12 ॐॐ ॐ:१५ * 16:13 16:13

ॐॐॐॐॐॐ ॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐॐॐॐॐॐॐ ॐ ॐॐॐ ॐॐॐॐॐॐॐॐ ॐॐॐॐॐॐ ॐॐॐ ॐॐॐ, अध्याय १३ पद १४ ।

15 प्रभु येशूजी विइ, “थेद, क्हेमैइ था आसेल्ले ड ह्यो धोले युब्मुँ । छतसि न्ह क्रों मि क्रोंले टिबै म्हि ड्हो सब्ग । ह्रोंस क्लुना तसि म्हिमैए उँइर फा पिन् आतरिगे बिसि ह्रोंसए क्वें ह्रोंसनेन् साँथेंम् ।”☆

16 झाइले च स्यागि म्होंगि सोइ च ताँन् मुँमै हिव्रू क्युइरि आर-मागेडुोन बिबै क्ल्ह्योर खागु लइ ।☆

17 अर्को स्वर्गदूतइ ह्रोंसने मुँबै फ्लेबैँ हिस मुर युवाइ । झाइले मन्दिरबैँ राजगद्विउँइले “तारे खाँयाइ!” बिबै थेबै कैइ थेइ ।

18 छबिमा काम्लि तिम्लि राइ, थेबै कैमैँ थेइ, बेल्ले मु ड्हेइ धै बेल्ले थेबै सयो खइ । म्हिमैँ बनेब् ओंनोन् छाबैँ डिहंन् ड्हॉबैँ सयो खोंयोँइ आखल ।☆

19 च लिउँइ च थेबै सहर† सोँबाँ तयाइ । झाइले ताँन् ह्युलबैँ सहरमैँ नास तयाइ । च त्हेर परमेश्वरजी बेबिलोन बिबै थेबै सहरलाइ मैँइ । छतसि खीए बेल्ले थेबै हिसइ प्लिबैँ फ्ले बेबिलोनलाइ थुँबर कर ल्हैदिइ ।☆

20 थेबै सयो खमा मा डचुँइर मुँबै कोमैँ नेरो अरू कोमैँ या ताँन् म्हयाइ ।☆

21 प्लिच्यु-प्लिच्यु किलोबैँ थे-थेबै तिस्यु मुउँइले म्हिमैँए फिर युइ । छतमा बेल्ले थेबै दुःख तसि म्हिमैँइ परमेश्वरए फिर गाल् केइ ।☆

17

ⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ ⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂⓂ (ⓂⓂⓂⓂⓂⓂ)

☆ 16:15 16:15 00000 00:४३-४४; लूक १२:३९-४०; दर्शन ३:३ ☆ 16:16 16:16
 0 00000 00:२९; जक १२:११ ☆ 16:18 16:18 00000 0:५; ११:१३,१९ † 16:19
 16:19 0 0000 000 000000 0000 ☆ 16:19 16:19 000 00:१७ ☆ 16:20 16:20
 00000 0:१४ ☆ 16:21 16:21 0000 0:२३; दर्शन ११:१९

1 झाइले च फ्हेल डि छेबै स्वर्गदूत डि न्होबै घि ड डार खसि बिइ, “छुइ खो, डइ किहलाइ च मिं चल्दिबै फ्यालुस्योइ* खैबै सजै योम् बिसि उँइमिंस्यो । च सहरए कार्गुले ल्हें स्योमै मुँ ।”

2 पृथ्वीबै ताँन् मुँमै च फ्यालुस्योने टिइमुँ । धै ह्युलबै म्हिमै या च फ्यालुस्योनेन् व्यभिचार लसि फ्हा थुँब् धोले म्हेरइमुँ ।”

3 झाइले ड पबित्र फ्न्हए न्होर मुँमा च स्वर्गदूतइ क्यु आयोबै कल्ह्योरि डलाइ क्हासि बोइ । चर च्हमिरि घि ओल्यया खेदो फिर क्हुँरिब् डइ म्गोइ । च खेदोए ज्यु तिगोन् परमेश्वरए आब्रु वाबै ताँमै फ्हित्थेंल, धै चल ऋ डि नेरो रूँ च्यु मुँल ।

4 च च्हमिरिइ कलाँजी रडबै क्वें नेरो ओल्यया क्वें खिल, धै चइ माराए घानामै नेरो सै ल्हें फेबै सकलि तुथुमै पुरैल । चए योबै माराए फ्हेल चइ लबै व्यभिचारए केमैइ प्लिल ।

5 च च्हमिरिए इहोर मिं घि फ्हित्थल । च मिंए अर्थ “थेबै बेबिलोन सहर, अथवा पृथ्वीबै आछ्याँबै व्यभिचार लबै ताँन् फ्यालुस्योमै नेरो छेरन इहाँबै के लबै ताँन् म्हिए आमा चुन् ग बिब् मुँल ।”

6 झाइले च च्हमिरिइ परमेश्वरए म्हिमैए को नेरो येशूए ल्हागिर सिभैए को थुँसि म्हेरब डइ म्गोइ ।

च म्गोसि ड प्लेटोयाइ ।

7 दिलेया स्वर्गदूतइ डने बिइ, “किह तले प्लेटोयाल? डइ किहने च फ्यालुस्योलाइ नोबै ऋ डि नेरो रूँ च्यु मुँबै खेदोए अर्थ खोल्दिमिंस्यो ।

8 च खेदो ओंसो मुँल, दिलेया तोगो आरे । च बेल्ले गैरु क्रोउँइले त्हांब्मुँ, झाइले नास तयाब्मुँ । धै ह्युल बनेब् भन्दा ओंसो छ्हु योभैए मिं फ्हित्थेंबै कितबर मिं आरेभै च खेदो म्गोसि प्लेटोयाब्मुँ । तलेबिस्याँ च खेदो ओंसो सोगो मुँल, तोगो

* 17:1 17:1 ० ०० ०००००० ०००००००० ०० ०००० ०००००० ००० - पद ५ नेरो १८ इह्योद ।

☆ 17:1 17:1 ०० ००:१३ ☆ 17:2 17:2 ००० ००:१७; यर ५१:७ ☆ 17:3 17:3

००००० ००:१ ☆ 17:4 17:4 ०० ००:७

17 तलेबिस्स्याँ च मुँमें च्युलाइ परमेश्वरजी छाबै के लबै सैं पिंइ: परमेश्वरजी बिबै ताँ ताँन् आतन् समा च खेदोइ ग्याल्स लरिगे बिसि चमैइ ताँन् सैं घिले खेमैए ग्याल्स लबै भों च खेदोलाइ पिंब्मुँ।

18 “किहइ म्रोंबै च्हमिरि थेबै सहर ग, चइ पृथ्वीबै ताँन् मुँए फिर ग्याल्स लम्।”

18

????????? ?????? ?????????? ??? ??????

1 च लिउँइ डइ स्वर्गउँइले अको स्वर्गदूत घि युर्बि म्रोंइ। च स्वर्गदूतने थेबै हग मुँल, चए लिबै ह्वेइ ताँन् ह्युल चारयाइ।

2 चइ थेबै कै तेसि बिइ,
“थुँयाइमुँ! थुँयाइमुँ! बेबिलोन बिबै थेबै सहर* थुँयाइमुँ!
चर स्यागि म्होंगिमैइ प्लियाइमुँ,

आछयौबै सैं प्याबै प्लहमैइ प्लिंइमुँ,
धै से चल आतबै नमेमै नेरो
से चल आतबै खेदोमै
ताँन् चर मुँ।*
3 च च्हमिरिने ल्हैदिबै ताँन् ह्लेंबै म्हिमै

प्लाइ धोले म्हेरइमुँ।
पृथ्वीबै मुँमें या च च्हमिरिने ल्हैदिइमुँ।
च फ्यालुस्योइ तो लदा इहाँमुँ चन् लप्रइमुँ,
धै छों लब्मैं चने किहसि प्लइमुँ।”*
4 धबै स्वर्गउँइले छ बिबै कै डइ थेइ,
“ओ डए म्हिमै, खो!

च सहरउँइले त्होंसि चुर खो।

* 18:2 18:2 000000 0000 0000 000 00 0000 00000000 0000 0 00000000 00 000 00000000
000000 00 ☆ 18:2 18:2 000 00:९; यर ५१:८; दर्शन १४:८; यशै १३:२१; यर ५०:३९
☆ 18:3 18:3 000 00:१७; यर ५१:७

चाए फिर तखबै थेबै दुःख क्हेमैइ नोल् आत्हुरिगे

चइ लबै पापर चने बालु आप्रद् ।*

5 तलेबिस्याँ चइ लबै पापमै मु समा फेखइमुँ,

चइ लबै आछ्याँबै केमै परमेश्वरजी मैरिइमुँ ।*

6 चइ खै लल चने छान् लद्,

चइ तिल दुःख पिल, किहइ डिहल दुःख पिन् ।

चइ क्हेमैलाइ तो सैइ म्हेरल् लल च भन्दा झन् म्हेरल् लबै सैइ

किहइ चलाइ म्हेरल् लवाद् ।*

7 चइ खैले सयल लसि सुख यौल,

छलेन् चाए फिर दुःख नेरो शोक तल् पिन् ।

तलेबिस्याँ 'ड' चुर मुँस्यो तसि टिइमुँ ।

म्हरेस्योलाइ धौले डलाइ शोक तरिब् आरे,

ड क्रोब-म्होब खौयोँइ लल् त्हुरिब् आरे!

बिसि चइ मैम् ।

8 दिलेया चाए फिर तिगेर्न ल्हें दुःखमै खसि,

रोग, शोक नेरो अँङ्गल् तब्मुँ ।

झाइले चलाइ मिर खौवाब्मुँ,

तलेबिस्याँ चाए निसाफ लबै याहवेह परमेश्वर

थेबै शक्ति मुँबै परमेश्वर ग ।*

9 "चलाइ खौवाबै मिखु म्गोसि च च्मिरिने ल्हैदिसि सयल लबै पृथ्वीबै मुँमै क्रोब-म्होब तसि थेबै शोक तब्मुँ ।

10 चमै चाए थेबै दुःख म्गोसि डिहंम्मुँ । झाइले चमै हेंगोन् रासि 'आमै! आमै! कति थेबै नोक्सान तना!

च थेब नेरो भौबै बेबिलोन सहरइ

तिस्यार्न सजै योना,' बिम्मुँ ।*

* 18:4 18:4 ॐॐ ॐॐ:२०; यर ५०:८; ५१:६,४५

यर ५१:९ * 18:6 18:6 ॐॐ ॐॐ:८; यर ५०:२९

* 18:10 18:9-10 ॐॐ ॐॐ:१६-१७

* 18:5 18:5 ॐॐ ॐॐ:२०-२१;

* 18:8 18:7-8 ॐॐ ॐॐ:७-९

11 “झाइले पृथ्वीबै छों लब्मै या चए ल्हागिर क्रोब-म्होब लसि थेबै शोक लब्मुं, तलेबिस्यां चमैए समान तारे खाबज्यै या आकिं।†☆

12 चमैए मारा, चाँदि, सै ल्हें फेबै हिरामोतिमें, सै ल्हें फेबै क्वें, कलाँजी रडबै क्वें, रेशमि क्वें, ओल्नया क्वें; झाइले छ्याँबै थाँ खबै सिमें नेरो हात्तिए दाराउँडले बनेबै सैमें, सै ल्हें फेबै सिं, पित्तल, पै, छ्याँबै युँमा छ्याँबै सैमें उँडले बनेबै ताँन् खालबै सैमें;

13 झाइले लेपो, मसल, धुप, छ्याँबै थाँ खबै अत्तर, लोबान बिबै धुप, प्हा नेरो छ्युगु, प्रो नेरो गहुँ, म्ये, मगि नेरो र-क्यु, घोडा नेरो गाडामें, झाइले केब्छैं-केब्स्योमै या तारे खाबज्यै आकिं।☆

14 छतसि च छों लब्मैइ च बेबिलोन सहरलाइ बिम्,
‘क्हिइ म्हैबै छ्याँबै सैमें ताँन् थुँयाइ।

क्हिइ ताँन् सै न्होर नेरो ठाँन् तेबै सैमें ताँन् थुँयाइमुं।

क्हिइ तारे खोंयोँइ च सैमें योरिब् आरे!’

15 च सहरने क्हिइसि छों लसि प्लब्मै च सहर नास तयाब् म्रोंसि डिहंम्मुं।☆ छतसि

16 ‘आमै! आमै! च्हाँ थेबै सहर नास तयान बिसि हेंगोन् रासि क्रोब-म्होब लब्मुं।

चइ मलमलए क्वेंमें, कलाँजी रडबै क्वेंमें, नेरो ओल्नया क्वेंमें खिमल

माराए घाना नेरो सै ल्हें फेबै तुथुमैं प्हिरुमें या पैरेमल।

17 तोगो तिस्यारन चल च्हाँ ल्हें सै न्होर थुँयाइ।’

“झाइले क्यु झाजबै कप्तानमै, क्यु झाजर केब्मै नेरो क्यु झाजर के लसि छ्ह थोब्मै ताँन् हेंगोन् रासि☆

18 च सहरलाइ खोंवाबै मिखु म्रोंसि कै तेसि बिइ,

† 18:11 18:11 000000 00 0000 000 0000 0000000, बेबिलोन सहर नास तइ।

☆ 18:11 18:11 00 00:३१,३६ ☆ 18:13 18:12-13 00 00:१२-१३,२२ ☆ 18:15

18:15 00 00:३१,३६ ☆ 18:17 18:17 000 00:१४; इज २७:२६-३०

‘च धों तबै थेबै सहर अरू खाबै आरेल!’*
 19 झाइले चमैइ खेमैए कर त्हुल फ्रूसि न्हूँ लइ । धै क्रोदै बिइ,

‘आमै! आमै! च सहरम् थुंयाना!

चाए सैन्होर उँइलेन् ताँन् क्यु झाज ओलेबमैँ प्लब् तल,
 दिलेया तिस्यार्न थुंयाइ ।’ *
 20 (ओ स्वर्ग, च सहर थुंयाब् म्रोंसि सैँ तोंन्! ओ परमेश्वरए

म्हिमैँ, कुल्मिंबै चला चिबमैँ नेरो अगमबक्तामैँ क्हेमैँ ताँन् सैँ
 तोंन् । तलेबिस्याँ च सहरइ क्हेमैँ बेल्ले दुःख पिल, छतसि
 परमेश्वरजी चलाइ नास लवाइ ।)*
 21 च लिउँइ धबै बेल्ले भोंबै स्वर्गदूत घ्रिइ हेंदो धों तबै थेबै

युंमा घ्रि छेसि मा डचुँइर भ्योंवासि
 “च थेबै बेबिलोन सहरलाज्यै या छलेन् भ्योंवाबुँ,” बिइ ।

“तारे क्हेमैँइ च धबै म्रोंरिब् आरे ।*
 22 च सहरर बीणा नेरो अरू बाजामैँए कै,

क्वे प्रिंभमैँ नेरो मुरलि थुतुरुए कै खोंयोइ या थेरिब् आरे ।
 अरू के लबमैँ नेरो सिंए के लबमैँ च सहरर खोंयोइ या योरिब् आरे,
 हेंदोए कै या खोंयोइ या थेरिब् आरे ।*
 23 च सहर न्होर बत्तिए ह्वे खोंयोइ या म्रोंरिब् आरे,

फ्हेँरो नेरो फ्हेँस्योइ पोंबै ताँ या खोंयोइ या थेरिब् आरे ।
 तलेबिस्याँ बेबिलोन सहरबैँ छों लबमैँ चु पृथ्वीरि थेबै चिबमैँ मुँल,
 झाइले च सहरबैँ म्हिमैँइ अरू ताँन् ह्युलबैँ हेंमैँलाइ जादु
 लसि लुडिमल ।*
 24 अगमबक्तामैँ नेरो परमेश्वरए म्हिमैँ सैवाबै को च सहर तिगोंन्
 तल,
 छलेन पृथ्वीरि म्हिमैँइ सैवाबमैँए को या च सहरर्न मुँल ।”*
 * 18:18 18:18 ॐ ॐ:३२ * 18:19 18:19 ॐ ॐ:३०-३४ * 18:20 18:20
 ॐ ॐ:४३; यर ५१:४८ * 18:21 18:21 ॐ ॐ:६३-६४; इज २६:२१ * 18:22
 18:22 ॐ ॐ:१३; यशै २४:८ * 18:23 18:22-23 ॐ ॐ:३४; २५:१० * 18:24
 18:24 ॐ ॐ:४९

खीजी ताँन् सैए फिर ग्याल्स लम् ।☆

7 छत्तसि डचो बेल्ले सैं तोले, खीलाइ थेब लले ।

तलेबिस्याँ क्यु च्हजए ब्या लबै त्तिंइ खइमुँ ।

क्यु च्हजए फ्हेंस्योइ ह्त्तोंसलाइ पैरिदिइमुँ ।

8 च फ्हेंस्योलाइ खिबै ल्हागिर परमेश्वरजी

फोस्रे ब्योँबै छ्याँबै मलमलए क्वें पिंइ ।”

(च छ्याँबै मलमलए क्वें परमेश्वरए म्हिमैए छ्याँबै केमैं ग ।)

9 च लिउँइँ स्वर्गदूतइ डने बिइ, “चु ताँ फ्हिदः क्यु च्हजए ब्याए न्हिमतोर हुइभैं इहो सभैं ग ।” स्वर्गदूतइ धबै बिइ,

“परमेश्वरजी बिबै क्त्तोंसेन्बै ताँमैं चुमैन् ग ।”☆

10 स्वर्गदूतइ छ्बिमा ड चलाइ फ्योबर पदखु तइ, दिलेया

चइ डने बिइ, “छ् आलद! ड परमेश्वरए के लबै दूत मत्त्रे ग ।

डज्यै या किह नेरो किहए अलि-अडाँमैं धोले येशूए ताँ क्वेंम् । परमेश्वरलाइ मत्त्रे फ्योद् ।”

तलेबिस्याँ येशूजी पिँबै ग्वाइ अगमबक्तामैँइ पोंइ ।

000000 00000000 000000 0000 0000000 00000

11 इइ स्वर्ग थोँब् म्रोंइ । चर फोस्रे ब्योँबै घोडा म्नि मुँल । च

घोडाए फिर क्रेबै म्हिहए मिं “भर लल् खाँब नेरो क्त्तोंसेन” बिब्

मुँल । खीजी ठिक निसाफ लम्, ठिक निसाफ लबै ल्हागिर खीजी

ल्हडें लम् ।☆

12 खीए मि मिए राब धों तब् मुँल । खीए कर ल्हें मुकुटमैं मुँल ।

खीए ज्युर मिं फ्हिथेंल, दिलेया च मिं खीजी मत्त्रे सेल ।☆

13 खीजी कोर फ्हुँबै क्वें खिल । खीए मिं “परमेश्वरए ताँ” बिब्

मुँल ।

14 स्वर्गवैं फौजमैं खीए लिलि प्रइ । चमैं बेल्ले छ्याँब फोस्रे

ब्योँबै क्वें खिसि फोस्रे ब्योँबै घोडाए फिर क्रेल ।

☆ 19:6 19:6 00 0:२४; भज १३:१; १७:१; १९:१ ☆ 19:9 19:9 00000 00:२-३

☆ 19:11 19:11 00 0:१; भज १६:१३; यशै ११:४ ☆ 19:12 19:12 000 00:६

15 ताँन् हेंमैलाइ ल्हबर खीए सुँउँइले छ्यारबै सेलाँ त्हांल । खीजी पैए प्हेरे छेसि ताँन् हेंमैए फिर ग्याल्स लमा ताँन् भन्दा थेबै शक्ति मुँबै परमेश्वरए हिसइ प्लिबै कोल† खीजी प्लेवाभुँ ।☆

16 खीए क्वे नेरो प्हाँर “प्रभुमैए फिरै प्रभु, झाइले मुँमैए फिरै मुँ,” बिबै मिं प्ह्लल ।

17 च लिउँइ स्वर्गदूत घि त्हिंयाँए फिर रारिब डइ प्रोइ । चइ थेबै कैले मुर प्हरुबै ताँन् नमेमैने बिइ, “थेबै परमेश्वरए भत्यरर खो ।

18 मुँमै, कप्तानमै, सिपाइमै, घोडामै नेरो घोडाए फिर क्रेभै थेब, च्योब, केब्छैमै, केब्छै आडिंभै ताँनए से चद् ।”☆

19 धबै च खेदो, पृथ्वीर्वै मुँमै नेरो चमैए फौजमै च घोडाए फिर क्रेबै म्हि नेरो खीए फौजए बिरोधर ल्हडें लबर खब डइ प्रोइ ।

20 दिलेया परमेश्वरए फौजमैइ च खेदो नेरो स्योर तेबै अगमबक्तालाइ‡ कहाइ । (च स्योर तेबै अगमबक्ताइ च खेदोए उँइर ओसों औदिबै चिनुमै लसि खेदोए छाप किभै नेरो चए कुए पूजा लभैलाइ स्योलिबै ताँ पोंसि चमैए सैं खेमें डाँइ च्यारवाल ।) छतसि चमै इहं सोगोन् मि लुरिबै बारुदए हौल्दोर भ्योवाइ ।☆

21 झाइले चमैए ताँन् फौजमैलाइ घोडाए फिर क्रेबै म्हिए सुँउँइले त्हांबै सेलाँइ सैवाइ । धै ताँन् नमेमैइ चमैए से म्नेले चइ ।

20

????? ???? ???? ?

1 च लिउँइ डइ स्वर्गदूत घि युरिब प्रोइ । चइ क्रोबै साँजु नेरो बेल्ले ल्हबै सँउँलि छेल ।

† 19:15 19:15 ?????????? ?????????? ???? ? ???? ?????????? ?????????? ???? ?

☆ 19:15 19:15 ??:१; यशै ६३:३; योए ३:१३; दर्शन १४:२० ☆ 19:18 19:17-18

?? ??:१७-२० ‡ 19:20 19:20 ?????????? ?????????? ? ?????????? ?????????? ????? ?

(१३:११-१८) । ☆ 19:20 19:20 ?????????? ??:१-१८

9 चमैँ ताँन् ह्युल तिगोन् ह्यासि परमेश्वरए म्हिमैँ टिबै कल्ह्यो नेरो परमेश्वरजी खोबै सहर घेदिइ । दिलेया स्वर्गउँडैले मि युसि चमैँलाइ नास लवाइ ।

10 झाइले च हेंमैँलाइ लुबै स्योर्गुलाइ बारुदए थाँ खबै लुँरिबै मिए होंल्दोंर भ्योवाइ । च खेदो नेरो स्योर तेबै अगमबक्तालाज्यै या ओसोन् चर भ्योवाल । चर चमैँइ त्हिंयाँ म्हुँइँस खोयोन् विलै थेबै दुःख योल् त्हुभुँ ।

20:9-10

11 झाइले फोस्रे ब्योबै थेबै राजगद्दि नेरो चर कहुँबै परमेश्वर डइ म्रोइ । खीउँडैले पृथ्वी नेरो मु भौदियाइ, चमैँइ खनिरै कल्ह्यो आयोँ ।

12 सियाब्मैँ, थेब, च्योब ताँन् राजगद्दिए उँडैर रारिब् डइ म्रोइ । परमेश्वरजी कितबमैँ फैथेल । सियाब्मैँइ सोगोँ मुँमा तो तो के लल, च केमैँ ताँन् च कितबर प्फ्लथेल । धै चमैँइ लबै के इह्योसि परमेश्वरजी निसाफ लमल ।* (अर्को कितब घ्रि या खीजी फैइ । च कितबर खोयोँइ आखाँबै छ्ह योँबै म्हिमैँए मिं प्फ्लल ।)

13 मा डचुँडैर सिबै म्हिमैँ मा डचुँडैइ पिंइ, छ्लेन काल नेरो क्रोज्यै या खेमैँने मुँबै सिनुमैँ पिंइ । धै चमैँइ लबै केमैँ इह्योसि परमेश्वरजी निसाफ लइ ।

14 च लिउँडै परमेश्वरजी काल नेरो क्रोलाइ मि मुँबै होंल्दोंर भ्योवाइ । च मि मुँबै होंल्दों प्ल्हइ दुःख योँबै कल्ह्यो* ग ।

15 खोयोँइ आखाँबै छ्ह योँब्मैँए मिं प्फ्लबै कितबर मिं आरेबै म्हिमैँलाइ परमेश्वरजी च मि मुँबै होंल्दोंर भ्योवाइ ।

21

20:11-12

* 20:12 20:11-12 ॐ १-१०

*

20:14 20:14 ॐ १-१०

इहखेबै सिब ।

1 झाइले डइ छारा पृथ्वी नेरो छारा मु म्रोंइ । ओंसोंबै मु नेरो पृथ्वी म्हयाल, मा डचुँइ या म्हयाल ।*

2 दिलेया छारा यरूशलेम, “परमेश्वरए पबित्र सहर” फ्लेंरोए ल्हागिर फ्लेंस्यो पैरेब् धोंले पैरिसि स्वर्गउँइले युरिब डइ म्रोंइ ।*

3 धै राजगद्दिउँइले थेबै कैले छ बिब डइ थेइ, “तारे परमेश्वर म्हिमैने टिब्मुँ, झाइले चमै खीए म्हिमै तब्मुँ । परमेश्वर खीन् चमैने तब्मुँ, धै खी चमैए परमेश्वर तब्मुँ ।*

4 खीजी चमैए मिगिल योगुले फ्योमिब्मुँ । च त्हेसेरो खाबै आसि, शोक आत, क्रोब-म्होब नेरो दुःख कष्ट खोंयोइ या आत । ओंसोंबै ताँन् सैमै म्हयाल् खाँइमुँ ।”*

5 राजगद्दिर क्हुँरिबै परमेश्वरजी डने बिइ, “तारे डइ ताँन् सैमै छारा लम् ।” खीजी धबै डने बिइ, “चु ताँ फ्लिद्, तलेबिस्याँ चु ताँमै क्वेल् त्हुब नेरो भर लल् खाँब मुँ ।”

6 खीजी धबै बिइ, “लल् त्हुबै ताँन् केमै लल् खाँइ! ताँन् भन्दा ओंसोंबै नेरो ताँन् भन्दा लिउँइबै* डन् ग, तों लबै डन् ग, तों नुबै या डन् ग । क्यु पिब्मैलाइ डइ खोंयोइ आखाँबै छह पिबै क्यु मूलउँइले छलेन् थुल् पिब्मुँ ।*

7 दुष्टए फिर ट्होब्मैइ चु ताँन् आशिकमै योंब्मुँ । धै ड चमैए परमेश्वर तब्मुँ, चमै या डए फ्हेसेमै तब्मुँ ।*

8 दिलेया डिह्मै, येशूए फिर बिश्वास लबर फा पिब्मै, छेरन् तबै के लब्मै, म्हि सैमै, ब्यभिचार लब्मै, फाफुइ लब्मै, कु पूजा लब्मै नेरो स्योर्गुमै ताँन् फ्ल्हइ दुःख योंबै क्त्ह्योर ह्याल् त्हुब्मुँ । चर बारुद नेरो लुरिबै मिए होंल्दों मुँ । चु फ्ल्हइ दुःख योंबै क्त्ह्यो ग ।”

☆ 21:1 21:1 ॐॐ ॐॐॐॐ; ६६:२२; २ पत्र ३:१३ ☆ 21:2 21:2 ॐॐ ॐॐॐॐ; ६१:१०; दर्शन ३:१२ ☆ 21:3 21:3 ॐॐ ॐॐॐॐ; लेवी २६:११-१२ ☆ 21:4 21:4 ॐॐ ॐॐॐॐ; यशै ३५:१०; ६५:११ * 21:6 21:6 ॐॐॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐॐॐॐॐ ॐॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐॐॐॐॐॐॐ ॐॐॐॐ ॐॐॐॐॐॐ, अल्फा नेरो ओमेगा । ☆ 21:6 21:6 ॐॐ ॐॐॐॐ ☆ 21:7 21:7 ॐॐ ॐॐॐॐ; भज ८९:२६-२७

१११११ ११११११११

9 झाइले परमेश्वरए हिसइ प्लिंबै प्लेह डि छेबै स्वर्गदूत डि न्होबै घि ड डार खसि बिइ, “खो, डइ किहलाइ क्यु च्हाजए प्लेस्यो उँइमिंस्यो।”

10 च्हामा ड परमेश्वरए प्लहजी प्लिल, स्वर्गदूतइ डलाइ बेल्ले नुबै कोर बोइ। झाइले परमेश्वर टिबै स्वर्गउँइले क्युरु तयुरिबै पबित्र सहर यरूशलेम चइ डने उँइइ।*

11 च सहर परमेश्वरए ह्वेइ चारल, च ह्वे सै ल्हें फेबै तोथुमें बिल्लौर स्फटिक धोले चारब् मुँल।

12 च सहरए कारग्युले बेल्ले थेब नेरो नुबै बानु मुँल। च बानुर च्युसे डिहं थेबै म्रा मुँल। च म्रा ह्रोसे स्वर्गदूत घि-घि राल। च म्रामैए फिर इस्राएलबै च्युसे डिहं कुलमैए मिं प्लिल।

13 स्यारउँइ (पूर्वउँइ) म्रा सों, न्हुँउँइ म्रा सों, पश्चिमउँइ म्रा सों, झाइले उत्तरउँइ म्रा सों मुँल।*

14 च सहरबै बानुए तेंजरे च्युसे डिहं थे-थेबै युमाँ मुँल, धै चए फिर क्यु च्हाजए च्युसे डिहं चेला चिबैए मिं प्लिल।

15 च सहर, चए म्रामै, नेरो चए बानु च्हाँबै ल्हागिर डने पोबै स्वर्गदूतने माराए फ्हेरे मुँल।*

16 च सहर ह्लिंब, प्लह्याब, नुब ताँन् घिन् मुँल। च स्वर्गदूतइ ह्रोसने मुँबै फ्हेरेइ च सहर च्हाँइ। च सहर हजार डिहंसे प्लिब्र किलो मिटर ह्लिंब मुँल। छलेन चए प्लोया च्हागन् प्लहाब मुँल नुबै या च्हागन् मुँल।

17 झाइले च स्वर्गदूतइ बानु च्हाँमा म्हिमैए चलेबै नाप अनुसार च बानु टहुच्युसे इह मिटर प्लहाब मुँल।

18 च बानु बेल्ले छ्याँबै टल्कदिबै बिल्लौर बिबै तुथुइ बनेल, च सहर बिस्याँ माराइ बनेब् मुँल। च सिसा धोले टल्कदिमल।

☆ 21:10 21:10 ०० ००:२ ☆ 21:13 21:12-13 ०० ००:३०-३५ ☆ 21:15 21:15

०० ००:३

19 च बानुए तेंर ल्हें खालबै हिरामोतिइ बुट्ट झोल । च च्युसे
इहं तुथुमै बिल्लौर, निर, हरित रत्न, पन्ना,

20 आनिक्स, लालमणि, पितमणि, बेरुज, पुष्पराज, लसुने,
नीलमणि नेरो कटेलाल् मुँल ।

21 च च्युसे इहं म्ना च्युसे इहं मोतिमैल् मुँल । च म्नामैँ स्यो-
स्योबै मोतिइ बनेल । च सहरए घ्याँ दर्पन धोले टल्कदिबै माराल
मुँल ।*

22 डइ च सहरर मन्दिर आम्रों, तलेबिस्याँ चबैँ मन्दिर ताँन्
भन्दा थेबैँ शक्ति मुँबैँ याहवेह परमेश्वर नेरो क्यु च्ज ग ।

23 च सहरर मि म्रोंबैँ ल्हागिर त्तिह्याँ नेरो लयाँ आचैदि,
तलेबिस्याँ परमेश्वरए ह्वे चए फिर चारमुँ, च सहरबैँ बत्ति क्यु
च्जन् ग ।*

24 ह्युलबैँ म्हिमैँ च सहरर परमेश्वरए छ्याँबैँ ह्वेर प्रब्मुँ,
झाइले ह्युलबैँ मुँमैँइ खेमैँए सैँ न्होर चर पखब्मुँ ।*

25 च सहरर खोंयोँइ म्हुँइँस आत, छतसि चबैँ म्नामैँ खोंयोँइ
तोल् आत्हु ।

26 हें-हेंमैँइ खेमैँने मुँबैँ सैँ न्होर च सहरर पखब्मुँ धैँ खैँबैँ मान
योँब्मैँ मुँनबलेया चमैँ परमेश्वरए उँइँर कुरब्मुँ ।*

27 दिलेया खोंयोँइ आखाँबैँ छ्ह योँब्मैँए मिं फ्तिबैँ क्यु च्जने
मुँबैँ कितबर मिं मुँब्मैँ मत्त्रे च सहरर होल् योँब्मुँ । चर आछ्याँबैँ
सैँ फ्ठ्याब्मैँ, छेरन् इहाँबैँ के लब्मैँ नेरो स्योर ताँ पोंब्मैँ खाबइ या
होल् योरिब् आरे ।*

22

1 च लिउँइँ च स्वर्गाद्तइ खोंयोँइ आखाँबैँ छ्ह पिंबैँ क्यु मुँबैँ स्योँ
डलाइ उँइँइ । च स्योँ बेल्ले टल्कदिबैँ तुथु धोले वाँ-वाँ ब्याँब् मुँल ।

☆ 21:21 21:18-21 ००० ००:११-१२ ☆ 21:23 21:23 ००० ००:१९-२० ☆ 21:24

21:24 ००० ००:३ ☆ 21:26 21:25-26 ००० ००:११ ☆ 21:27 21:27 ००० ००:१; इज

४४:९

च स्योँ परमेश्वर नेरो क्यु च्जए राजगद्दि उँडँले त्हाँसि, ☆

2 सहरए म्हाँजोर्बै घ्याँ तसि स्योँ प्ररिल । च स्योँए रेर छ्ह पिंबै सिं धुँ मुँल । च धुँर सालबै च्युसे इंहं म्हाँनन् च्युसे इंहं खालबै रोमै रोमल । च सिंधुँए फ्हो हें-हेंमैलाइ सल् लबै ल्हागिर मुँल । ☆

3 तारे पिरु चर खोँयोँइ सराप तरिब आरे । ☆

परमेश्वर नेरो क्यु च्जए क्हुँबै राजगद्दि च सहर न्होर तब्मुँ । झाइले खीए के लब्मैइ खीए मिं क्वेसि खीलाइ फ्योब्मुँ ।

4 चमैँइ परमेश्वरए लि म्रोँब्मुँ, धै चमैँए इहोर खीए मिं तब्मुँ ।

5 च सहरर खोँयोँइ या म्हुँइँस तरिब आरे । छ्तसि चमैँलाइ बत्ति नेरो त्हिंयाँ चैदिरिब आरे, तलेबिस्याँ याहवेह परमेश्वरए ह्वेजीन् चमैँए मि म्रोँल् लमिंब्मुँ । धै मुँइ लब् धोँले चमैँइ खोँयोँइ या ग्याल्स लब्मुँ! ☆

????? ???????

6 च लिउँइँ स्वर्गदूतइ डने बिइ, “चु ताँमै क्वेल् त्हुब नेरो भर लल् खाँब् मुँ । याहवेह परमेश्वरजी खीए अगमबक्तामैँलाइ खीए प्न्ह पिंम् । तारे युनन् तखबै सैमैँ उँडँबर परमेश्वरजी ह्हाँसए स्वर्गदूतलाइ खीए के लब्मैँ डार कुल्मिंइमुँ ।”

7 “थेद! ड युनन् युब्मुँ विसि,” येशूजी बिइमुँ । “चु कितबर फ्हिबै ‘लिउँइँ तखम्’ बिबै ताँ डिंबै म्हिइ आशिक योँब्मुँ ।”

8 चु ताँमैँ थेब नेरो म्रोँबै म्हि ड यूहन्ना ग । चु ताँन् ताँमैँ थेसि, म्रोँसि, डलाइ चु ताँमैँ उँडँमिंबे स्वर्गदूतए फ्ले फ्योबर ड पदखु तइ ।

9 दिलेया चइ डने बिइ, “छ् आलद्! परमेश्वर मत्त्रे फ्योद्! किह, अगमबाणि पोँबै किहए आघेँ-अलिमैँ नेरो चु कितबर मुँबै ताँमैँइ बिब धोँले प्रब्मैँ धोँबन् ड परमेश्वरए के लबै दूत मत्त्रे ग ।”

११११११ १११११११

18 चु कितबबै तारे तखबै ताँमें थेब्मैलाइ ड यूहन्नाइ बिमुँ: चु ताँमेंए फिर अर्को ताँमें थप्दिबै म्हिए फिर चु कितबर फ्तिबै थेबै दुःखमै परमेश्वरजी थप्दिमिंब्मुँ।

19 छलेन चु कितबर मुँबै ताँमें थोबै म्हिउँडैले छह पिंबै सिंधुँउँडैले चइ योल् त्हुबै रोए भाग परमेश्वरजी थोवाब्मुँ, धै खीए पबित्र सहरर टिबै हग या फ्हेंवाब्मुँ। छले च छह पिंबै सिंधुँ नेरो परमेश्वरए पबित्र सहरए बारेबै ताँ चु कितबर फ्तिइमुँ।☆

20 चु ताँन् ताँए ग्वाइ पिंबै प्रभु येशूजी “क्होंसेंन, ड युनन् युसिन् मुँ,” बिइमुँ।

आमेन! ओ प्रभु येशू, युनन् यु!

21 प्रभु येशूए दयाम्हाँया परमेश्वरए ताँन् म्हिमैने तरिगे। छान् तरिगे!

Gurung Central Adapt It Study Bible
Gurung: Gurung Central Adapt It Study Bible (New
Testament+)

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gurung (Gurung, Western)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

© Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files
dated 3 May 2025

54ead5f0-09ac-5893-ab7c-505713abe514